

STANIĆ ANTO

BISERI ISPOD INČA

Urednik:
DRAGICA KOPRIVICA

Recenzenti:
MOMIR JOLOVIĆ
MOMČILO KOPRIVICA

Lektor:
MOMIR JOLOVIĆ

Likovna oprema:
ILIJA PAUNIĆ IKO

Za izdavača:
I.P. MLADOST
Bijeljina

Tiraž: 1000

Štampa:
MD GRAFIKA - Bijeljina

**Meni srce veli: Piši što ti kažem.
Ja mu otkucaje u stihove slažem.**

**Svaki dan donosi čovjeku nešto novo.
To novo nije uvijek lijepo, ale ne
mora biti niti ružno.
Svaki dan ne grije sunce, ali ne pada
ni kiša – pa ipak čovjek svaki dan
doživi nešto novo. U drugom danu
druga osjećanja.
Piši svoja osjećanja, zapisuj ih
onakva kakva su. Pročitaj ih sutra i
otkrij sebe.**

Bileća 23. 01. 1965.

Stanić Anto

ŽIVOTNI PUTOKAZ tebi i meni

Ko to zna
zašto se rodismo
ti i ja.
Zašto na život dođosmo,
kuda to podosmo,
kuda hodima i
kako da zaboravimo.
Milioni milja
do cilja
po putu punom
ruža i trnja
s nekim
ko ti ruku pruža.
Ispod krivine, provalije,
anomalije,
u ambis nas guraju.
Pazi kako hodiš
životnom stazom:
Ne žuri, ne juri,
put do cilja je
i dug i kratak,
zavisno kuda se pruža,
da i preko trnja,
ili ruža,
žuči i meda,
gena i strasti,
bakinih masti.

Pazi kako hodiš,
šta zboriš,
kad i kome se smiješ,
pazi šta piješ,
bježi od droge, slasti,
lakše se piye
smiješana žuč i med,
zaobiđi led,
možeš pasti na trn
i to crn.
Bježi od svega
što je puno,
strasno i preglasno,
prelijepo i
slijepo.

Kreševo, 24. 2. 2000.

RECENZIJA KNJIGE “BISERI ISPOD INČA

ANTE STANIĆA

Kao i mnogi mladi ljudi, Anto Stanić počeo je pisati pjesme kao adolescent, više za svoju dušu, pa je nastavio u srednjoj školi i po završetku kao mlad učitelj.

Nastavlja pisati i za vrijeme odsluženja vojnog roka ljubavne i nostalgične pjesme, a pisao je i rodoljubive i revolucionarne opijen mladalačkim poletom prosvjetara.

I kad ga sudba odvodi u inozemstvo i tamo nastavlja pisati jer mu je srce ostalo u lijepom zavičaju, živopisnom Kreševu, koje nije mogao zaboraviti.

Pošto su pjesme nastajale u velikom vremenskom razmaku, svrstane su u četiri ciklusa:

Majčina ljubav
Zavičajna idila
Od srca srcu
Očevi naši, sinovi smo vaši

Stanićeva poezija je slikovita, motivi su raznovrsni iskićeni epitetima i sve to sliveno u vješto složenu rimu za koju pjesnik ima smisla i sluha.

Pjesme su različitog stiha, što je u datim momentima zavisilo od raspoloženja dok je stvarao.

Evo nekoliko stihova koje je pjesnik posvetio majci iz pjesme:

Majko hvala ti
Hvala ti
za sve živote,
za sve, ljepote,
za heroje,
za umove svijeta,
za život što cvijeta,
za sav ljudski rod
što tvoj je plod.

Iz ove stroge se vidi koliko pjesnih poštije majku uopšte i koliko upotrebljava motiva da iskaže vrijednost majke kroz život što cvijeta.

Autor je veliko zaljubljenik prirode i proljeća pa kaže:

Proljeće je,
mirisni behar svuda,
u duši pravi čuda.

Ovo je jedna izuzetna vizuelna a i olfaktorna slika kojoj pjesnik daje ritam i
rimu pa bi čitalac poželio da tu vječno ostane.
Ili kad mladi vojnik kaže:

Stupasmo bratski
ponosno i smjelo,
čuvamo ostvareno djelo...

Dakle, u ovih tridesetak pjesama pjesnik je izlio svoja osjećanja od ljubavnih,
preko zavičajnih, patriotskih uz mnoštvo motiva i spregova lijepo sročenih
stihova kroz metafore, alegorije i oslikao život kroz nekoliko faza ljudskog
života.

Ova zbirka će biti jedna nezaboravna uspomena, a i lijep i vrijedan poklon
mlađem naraštaju koji će, možda, sebe pronalaziti u pojedinim stihovima kroz
razdoblja.

Momir Jolović

RECENZIJA RUKOPISA “BISERI ISPOD INČA” ANTE STANIĆA

Nebrojeni su razlozi čovjekova opredjeljenja da pjeva o onome što vidi, spoznaje, doživljava i osjeća. Jednom je to želja da se u ravnodušnom svijetu nađe sagovornik u radosti što postojimo, drugi put potreba da nekom povjerimo naše boli i muke duševne, treći put nagon da svjedočimo o našoj postojanosti uprkos svemu što se ustremilo da nas obezliči i uništi, četvrti put izliv proključalog gnjeva zbog nepravdi koje se čine u našem okruženju, peti put iskonska potreba da stečeno iskustvo prenosimo potomcima itd., itd.

I pjesnika Antu Stanića pokretali su brojni motivi da stihom iskazuje svoja viđenja svijeta i da na taj način ostavlja trag o svome ljudskom bivstvovanju i stremljenjima. Na osnovu datuma zapisanih ispod većine pjesama zaključuje se da su one nastajale u dužem vremenskom rasponu, točnije od 1959. do 1982. godin, a samo jedna od njih pod naslovom Životni putokaz tebi i meni, napisana je u novije vrijeme (24. 2. 2000. godine) i ona predstavlja svojevrsni saldo životnog iskustva autorovog. I kad je mnogo šta iskusio, saznao i naučio, pjesnik je i dalje mladalački zapitan nad čovjekovom sudbinom:

“Ko to zna
zašto se rodismo
ti i ja.
Zašto na svijet dođosmo
kuda to podosmo,
kuda hodimo i
kako da zborimo.”

Senzibilnu Stanićevu ličnost inspirisali su različiti motivi. Najčešće su to bili mitivi ljubavi prema dragoj, zatim prema majci, ali i prema rodnom Kreševu i širem zavičaju, kao i prema domovini i narodu u cjelini. Ima u Stanjevoj zbirci nekoliko lijepih antiratnih pjesama, među kojima se ističu Molba za mir i Nikada ne zaboravi.

Radi bolje tematske preglednosti autor je pjesme svrstao u četiri ciklusa i to: Majčina ljubav, Zavičajna idila, Od srca srcu, Očevi naši, sinovi smo vaši. Mada Stanjeve pjesme po motivima, po leksici i, dijelom, i po formi pripdaju tradicionalnoj školi ipak je u nekima od njih prisutan i duh modernog stvaralaštva.

Najvažniji kvaliteti ove poezije su iskrenost i neposrednost. Pjesnik pjeva samo o onome što ga istinski pokreće i što snažno i duboko doživljava. O tom opredjeljenju, koje je kasnije postalo Stanićev stvaralački princip, on je još daleke 1965. godine, za vrijeme služenja vojnog roka u Bileći, zapisao sljedeće: “Piši svoja osjećanja. Zapisuj ih onakva kakva su.

Pročitaj ih sutra i otkrij sebe”. Pjesnik je to načelo zaista ispoštovao u svojih tridesetak pjesama koje sadrži ova zbirka običnom, širem čitalačkom krugu dostupnim, riječima iskazao svoje misli i osjećanja iskreno, jasno i upečatljivo. Knjigom pjesama “Biseri ispod Inča” Stanić je zaista otkrio sebe – sebe kao pjesnika iz naroda, što znači kao čovjeka tople duše i tananih lirskih emocija.

Zbog svega navedenog, izdavaču preporučujem da objavi Stanićevu zbirku pjesama i na taj način je dostupnom javnosti.

Momčilo Koprivica

MAJČINA LJUBAV

MAJKA JE NAJ NAJ NAJ

Zar ima išta ljepše od majke,
Zar ima toplije riječi od majčine,
Zar ima toplijeg skuta od majčinog,
Zar ima nježnije ruke od majčine.

Zar srce majčino nije jače
od najtvrdjeg kamena,
Zar srce majčino nije šire
od mora sinjeg.

Zar srce majčino nije plemenitije
od platine bijele.
Zar srce majčino nije nježnije
od majske ljubičice.

Zar nije majka sve naj, naj, naj?
Majka je vrhunac
što se dostići ne može, znaj!

Kreševo, 18. 2. 1982.

RASTANAK

Jedno jutro prije sunca žarka
na stanicu pratila me majka,
Sa majkom je i dragana bila,
plakali smo i suza se lila.

Budi dobar, najmiliji cvijetu,
puno sreće u dalekom svijetu.

Riječi su i jedne i druge,
hoće srce da pukne od tuge.

Piši odmah, utješi nam boli,
ne znaš, sine, što se dijete voli.
Grlim, ljubim i jednu i drugu
i napustih privremeno Jugu.

Zbogom, Jugo, ti zemljo iz bajke,
teško biješe gledat suze majke.

Uplakana maše iz daljine,
kroz plač cvili: Vrati nam se, sine.

Oksenberg, 1969.

NE ZOVI ME SINE

Prošlo je godina
šesnaest
kako me baci
majka zvana
u paketu ko mače
da plače jadno
i umre gladno.

I sazna ona da sam živ.
Jesam,
ali nisam kriv.

Ljudi me našli
pa se snašli.
Čiji sam
nisu znali,
u dom me dali.

Hladne ruke tuđe
bez ljubavi nježne.
Odgajiše mene
neke tuđe žene.

Došla da me vidi,
da li se stidi
dok me zove, sine.
Neka puknu mine
neka je odnesu
daleko od mene,
nek joj srce vene.

Nije ona ljudski rod,
htjela je ubiti plod.

Recite joj neka ide,
moje oči više
neće da je vide.
Neka mi i ne piše,
i nek me sinom
ne zove više.

Kreševo, 22. 1. 1982.

MOJ ZVUK

*Zbog udaljenosti od rodnog
kraja
tražio sam bioritam*

U tihoj noći dok trepere zvijezde
i zrakom zvoni hiljadu zvukova,
slušam i raspoznam samo jedan.

Čujem zvuk svog rodnog kraja
koji svako pamtiti ne može,
zvuk koji ja poznajem, moj je.

Naprežem čula sva, slušam,
harmoničnost slična na pomolu.
Kap s krova pade i zvuka nestade.

I ponovo napete sluha hoću,
hoću da čujem zvuk zavičaja,
ali zvuka nema, nema, nema...

Bileća, 23. 10. 1964.

MAJKO, HVALA TI

Majko, hvala ti
na tegobi bremena,
na bolu u porodu
novog života,
na noćima neprospavanim
na majčinoj brizi
za svog čeda
dok prohoda
i nauči
očima život da gleda.

Hvala ti
za sve živote,
za sve ljepote,
za heroje,
za umove svijeta,
za život što cvijeta,
za sav ljudski rod
što tvoj je plod.

Majko,
sve si rodila.
borbu si vodila
kroz vijke puste,
kroz magle guste,
krv si lila,
neuništiva si sila.

Tražila si sreće
i mirisno cvijeće,
tražila slobodu
svome rodu,
svome plodu,
Majko.

Kreševo, 2. 2. 1982.

ZAVIČAJNA IDILA

UNUK PITA DJEDA SVOG KO JE BOG

Sluša unuk djeda svog
kako priča priče.
I u svakoj spominje
nepoznatu riječ Bog.

Mora pitat unuk
ono što ne zna
da mu djed kaže,
inače će ispast
da mu djeda laže.

Reci, dragi djeda,
šta to znači Bog.
To ime u tvojoj priči
kako vidim
na bajku mi liči.

Ćuti djeda – šta će,
unuku se smije.
Kad postanak stvari
on učio nije.
Pa i ne zna djeda
gdje se tajna krije.

SJENICA U JESEN

Zašto pjevaš tužno,
sjenice, ti mila.
Ljetos si nam, ptico,
veselija bila.

Zar ni lišće žuto
ne pomaže tebi
da saviješ gniazdo
ti za zimu sebi.

Il si možda ljuta
zbog odlaska lasta,
il što nema više
na njivama plasta.

Veseli se sada,
nemoj tugovati.
Mi ćemo ti, mila,
pomoći zimovati.

UZALUDAN VAPAJ

Stanite
svi satovi
na svijetu,
stanite.

I nek vrijeme
ne teče.

Umoran sam,
život me
tjera da žurim.

Ja ne mogu,
snaga mi nedostaje,
poslova nedovršenih
svaki dan mi ostaje.

Nisam pročito
novina od
jučer,
večero nisam
za ponedeljak
prošli,
a pozivi došli:

Ko hoće
na Mjesec sutra.
Satovi,

molim vas

stanite

i ne dajte

vrijeme da teče.

Proljeće je,
mirisni behar svuda,
u duši pravi čuda.

Neka zaljubljenih
u zagrljaju,
u pravom su raju.
Dok veselje teče,
nek vrijeme stoji.

Neka čovjek
novu budunost
skroji.
Stanite, satovi,
da prikupim snage,
stanite...

Bargau, 1970.

KNJIGE

Pisao si knjige
ti pametni, čiko.
Redajui slova
roman je poniko.

Savjeta dobrih
u romanu kaza.
Odredi nam trasu
daljih putokaza.

Čitajući knjige
pisaca pametni'
naša mašta stvara
zaključak kompletni.

Sarajevo, 1963.

DRAMA

Pišu ljudi drame
da život slikaju.
I savjete daju
što s njima ostaju.

Pišu oni scene
dotad neviđene,
slikaju golgote
što su preživljene.

Zaključci su isti:
Ispravljati greške.
Boriti se protiv –
pa neka su teške.

Sarajevo, 1963.

U POSJETI SVOM SELU

U jesen ranu
ja posjetih selo.
U boji žutoj
bijaše veselo.

U žutoj boji
blješti moje zlato.
Uspomene ti mi budiš...
zaplakah zato.

Iz djetinjstva ranog
misli mi se roje:
Najljepše na svijetu
to je selo moje.

Selo moje milo,
daj kaži mi sada,
da budem bezbrižan
Ko što sam nekada.

OD SRCA SRCU

TEBI PJEVAM

Tebi pjevam ovu pjesmu,
salslušaj me, draga ti.
Pjevat će ti o istini
koju trebaš saznati.

Patim venem i tugujem,
lutam tražim tebe sada.
Otišla si u tuđinu,
ostavila mene mlada.

Ne muči mi dušu čednu,
poruku ti šaljem pravu.
Voliš li me još imalo,
ili sam u tvom zaboravu.

Ti ne budi, draga škrta,
napiši mi par riječi.
Istinu mi reci, mila,
bolnu dušu izlječi.

KOD BAKE

Putovao sam jednom
na izlet kod bake.
Susreo sam oči
vragolaste Anke.

U malom sokaku
sretoh se sa njome.
S osmjehom čarobnim
gledala za mnome.

Ne imadoh hrabrosti
da joj kažem, Ančice,
dozvoli mi, lutkice,
da ti ljubim okice.

Fojnica, 1959.

TVOJE OČI

Kao tvoje oči
ima samo mala
Snjeguljica iz bajke,
mašta joj ih dala.

Tvoje plave oči
kao dragulj sjajne,
u životu mome
otkrivaju tajne.

Ja zavoljeh oči
tog maloga bića.
Šta se sa mnom zbilo,
ljubavna je priča.

Pojmit nisam mogo
da će biti tuđe
sa očima plavim
u srce da uđe.

LJUBAV I SUDBINA

Volio sam tebe, draga,
i ti si mi užvraćala.
Ali pravu ljubav, draga,
sudbina nam nije dala.

Nikad nisam slutio
da će doći tužan dan.
Da ćeš tuđa postati,
a ja ostan lutat sam.

Kako, draga, zaboravi
te trenutke naše sreće.
Kad nam ljubav bješe ljepša
neg proljećno rosno cvijeće.

Zašto smo se voljeli,
žarku ljubav vodili,
kad na kraju svega
tužno smo se rastali.

VJETAR JE KRIV ZA SVE

Vjetar nanese miris ruže
te opi dušu moju.
Opijum me učini robom,
ljubav prva i čežnja za tobom.

Vjetar te donese meni
onog davnog dana.
Bez riječi bijaše susret taj,
usne se upijaše, uđosmo u raj.

Vjetar nam šaputao priče,
zagrljeni tražili smo sreću.
Život nas je vodio, ali kuda,
naiđe sudbina luda.

Vjetar te odnio kroz život,
a meni nanio tugu.
Pozdrave sam ti slao,
gdje si, nisam znao.

Vjetre, idi i traži je,
putuj na sve strane.
Ako je pronađeš ti,
reci neka se vrati.

Kreševo, 1963.

OPI ME MIRIS CVIJETA TOG

Ko pčela vrijedna
luto sam po svijetu
Divio se proljeću,
proljećnom cvijetu.

Od cvijeta do cvijeta
tražio sam meda.
Divio se svijetu
što krasno izgleda.

Svijet je dosta šaren
i cvjetovi, Bože.
Al se u ljepoti
prevariti može.

Razlika je velika
od cvjeta do cvjetu
po mirisu, ljepoti –
istina je sveta.

Lutajući svijetom,
cvijeće za tobom,
tvoje čari opojne me
učiniše robom.

Voljeću te, cvijete,
milovati nježno.
Pisat ću ti pjesme,
moja slatka čežnjo.

PUSTI ME DA SANJAM

Čekah te dugo, prosjak tvoj...
prosjak ljubavi – i sretoh te,
cvijete mirisni,
opi me, uspava me...
Sanjam da sam u raju,
pored mene princeza mala,
bajka mi je dala.
Nježno joj velim,
da je želim –
milovati kosu i stas,
razvi se ljubav između nas.

Ljubljah joj usne
i sve što je njen.
Ali, Bože,
zar i to može.
Budi me ona
i tjera iz raja,
iz božanskog sjaja.
Ne da mi da sanjam, da živim,
da doživim sreću još veću...

Pusti me, princezo, pusti me,
mirisni cvijete,
pusti me, ženo, kamenog srca
da spavam, da sanjam.
Ne budi me, ne prekidaj mi sreću –
Želim ljubav još veću...

Tvoj prosjak ljubavi
ne traži puno.
Traži samo riječ nježnu,
vitki stas i umiljat glas,
poljubaca više ko kiše.

Pusti svog prosjaka ljubavi
da sanja, da uživa u tebi.
Pusti ga da te voli.

PIŠI DRAGI

Evo pisma, stigo je iz Juge,
srce mlado da pukne od tuge.

To je priča ali nije jedna
o djevojci koja pati žedna.

Žedna je i ljubavi i sreće,
njen se dragi po Njemačkoj šeće.

Ovo pišem, srce mi se cijepa,
ja sam mlada djevojka lijepa.
Pišem pjesmu i draganu pismo,
skupa bjesmo, a već sada nismo.
U Sarajevu, mome divnom gradu,
upozno je dragi mene mladu.
Ljubio me i pjevo mi pjesme,
šetali smo kroz sokake tijesne.
Slušala sam sa zanosom priče,
divila se kako ljubav niče.
Šaptali smo, gugutali mladi,
srce bih mu dala da mi vadi.
Ponekad se desilo u mraku
da maštamo o budućem braku.
Ni sanjali o rastanku nismo,
o sudbino, vidi sada dismo.

Jednog dana ko u nekoj priči
kaže: ja ču u Njemačku ići.
Ti ostani kod svoje mamice,
pisaću ti sa prve stanice.

Pisaću ti i misliti na te,
slaću tebi pola svoje plate.
Hoću, sunce, ti ništa ne pati,
slike čemo jedno drugom slati.

Brzo ču ja sa autom doći,
ti ćeš sa mnom u Njemačku poći.

Već su prošle i godine dvije,
mili bože, dragi gdje li mi je.
Patim za njim nesrećnica mlada,
dal će doći od Švaba ikada.

Dve godine to je vječnost, ljudi,
nema pisma, to me mnogo čudi.

Piši, dragi, ti dragani svojoj,
ti pripadaš još ljubavi mojoj.
Još uvijek on je moje cvijeće,
možda sada sa Švabicom šeće.
Razočaran možda negdje pije,
para nema, mene mladu snije.
Nema para za markicu jednu
da utješi moju ljubav žednu.
Piši, dragi, ako nemaš marki,
ja ču tebi slati hiljadarki.
Ti izvini ako to ne zvuči,
al se ipak za nešto odluči.
Ostavi me, zaželi mi sreću,
ja ti više dosađivat neću.

Jedno drugom prva ljubav bili,
to mi, dragi, nikad nismo krili.

Voljela te i srce ti dala,
nova ljubav na put sreće stala.
Mama ne da da ja tebe tražim,
svome srcu boli da ublažim.
Vratit ćeš se, al će biti kasno,
tad već drugog ja ču voljet strasno.
Klet ćeš, dragi, auto i marke,
ugasi se ljubav ko iz bajke.

SJEĆAM SE

Pupoljak ruže
Opojan miris.
Pogledi čežnje
Lagan mimohod.
Duga čekanja
Izazov srca.
Skupljena hrabrost
Prve riječi.
Šaputanje o sreći
Grčevit zagrljaj.
Srećni dani
Bili smo pijani.
Ljubavni napitak
Slatki užitak.
Iz dana u dan
Izgubi se san.
Probudih se pjan,
Pjan od sreće,
Život dalje teče.
Zakonitost to je,
Rastaše se dvoje.

OČEVI NAŠI,
SINOVI SMO VAŠI

OČEVI NAŠI SINOVI SMO VAŠI

Očevi naši
gorjeli su
u ognju
i krv su lili,
za žrtvu
sebe dali
gladni
u velikoj
gori
kožom razapetom
na kosturu svom
tražili i našli
izgubljenu slobodu
slobodno sunce
i novi život.
Izgubljena sloboda
tu je
mi je uživamo
i nikad je ne damo.
Ako bi neko
pomislići htio
da bi je uzeo
neka odmah zna
da za njega
naše sunce
više ne sja.
Podići ćemo glave
razjarena srca
glasno do neba
pustiti ćemo glas

tražiti spas
primjerima očeva
svi u stroj
na juriš u boj
svoje ne damo
tuđe ne gledamo
svoju baštu uzgajamo
jabuke zaljevamo
crvene ko krv
najljepše
na svijetu.
Zaklesmo se
da će tako biti:
Očevi naši,
sinovi smo vaši.

Bileća, 1965.

MOLBA ZA MIR

Sastante se svi vladari,
predsjednici, premijeri,
kraljevi i kancelari
i kažite: ne, ne, ne!

Neće biti rata više,
prestati će suza kiše.
Gladi neće više biti,
niko neće ružno sniti,
sam kažite: ne, ne, ne!

Mjesto mržnje bit će ljubav,
veselje će nastati.
Svijet će tada cio
raj zemaljski postati,
sam kažite: ne, ne, ne!

Sastante se svi vladari,
predsjednici, premijeri,
kraljevi i kancelari
i kažite: ne, ne, ne!

PJESMA
MLADOG VOJNIKA

Došli smo sa
sjevera i juga,
istoka i zapada.

Svi obukli
uniforme iste
sivomaslinaste čiste.

Svi u mirno stavu
istu slušamo nastavu.
Iste forsiramo rijeke,
iste nam prepreke.

Ciljevi nam isti
postati jaki,
moralni i čisti.

Da sutra ako zatreba
dignemo čelo
i kročimo smjelo.
S puškom i topom
očevom stopom
i kažemo:

Drzniče, ne
zemlja ima sinove.
Neće čizma tvoja
ruže gaziti naše.

Nećeš mitraljezom
kositи živote
nevinih đaka,
radnika i seljaka.

Nećeš nevinih bataljone
u stočne trpati vagone.
Stupamo bratski
ponosno i smjelo,
čuvamo ostvareno djelo,
naše ostvarene sne
kličući: Nećeš više,
ne, ne, NE!

Bileća, 26. 1. 1965.

PREKOMANDA

Zbogom grade s ponornice,
upoznao sam tvoje lice.
Brda gola i kamenje
gustu maglu kad se penje.

U tebi je čudna klima,
rijetko je takve ima.
Kiša, snijeg, bura, sunce,
ostade nam uspomena svima.

Ulicama tvojim šetah juče,
gledah stare od kamena kuće.
Park, spomenik, ko da si u raju,
na rastanku suze nam kapaju.

Upoznadoh dosta ljudi,
različitih bjehu čudi.
Zbogom ostaj kamengrade,
na rastanku kliču ljudi.

Bileća, 21. 3. 1965.

ZA NAŠU ZEMLJU

Za krv proljevenu očeva naših,
za živote ugašene,
za našu domovinu,
za nas sinove njene.

Domovino naša, Ti slobodno blistaj,
rasti, jačaj u sreći, veselju.
Mi, sinovi tvoji, vjerno ćemo čuvat
svaku grudu tvoju krvlju natopljenu.

Učitelji, nastavnici, profesori,
širom zemlje nek se zbori:
Trnoviti bjehu puti našeg roda,
s tog je draža domovina i sloboda.

Arhitekte, neimari i zidari,
savremene zemlje nove,
snujte kule u oblake
vječne snove – za sinove.

Bileća, 9. 12. 1964.

PAZI ČOVJEČE

Mašina radi
pod nadzorom tvojim,
tvojim, čovječe.
Radi, ti je gledaš,
gradi šta želiš.
Um tvoj
stvorio je nju.
Tražio si zamjenu,
tražio si smjenu,
a sada sjedi,
pritiskom na dugme
upravljač njom.

Tvoj znak
i muka tvoja
postali su
tvoje stablo
i daje plod.
Pazi čovječe,
kontrolu imaj
nad njom.

Mogla bi da podivlja,
da otkaže poslušnost.

Podivljana
izabere krivi put,
zaboravi tvoj znoj
i tvoju muku,
uništi tebe
i tvoj rod,
pazi čovječe!

BESMRTNOM

Izroni
ko iz priče.
Njegovo ime
Visoko niče.
Rodjen
da bude najveći.
Krčio je put
apsolutnoj sreći.
Kovač je povijesti nove.
Njegova poruka
na slobodu zove.
Zapalio je baklju
mira
koja se od ruke
do ruke kreće.
Nikad je niko
ugasiti neće.
Misao njegova ima
čudnovatu moć.
Staro ruši,
a bolje sutra
mora doć.
Na svim jezicima
svijeta
ime mir
ko cvijet cvijeta.
Simbol budućnosti nove
koja zove
na buđenje
u život novi,
gdje neće biti gladi
i nestati će jadi,
nestati terora –
to doći mora.
Istorija dalje kreće
svakom će
cvijetati cvijeće.

Kreševo, 1980.

MARŠ SLOBODE

Januar
devetsto neke,
kolona slobode,
minus trideset dva.
Snijeg do pasa,
mraz krv ledi.
Halucinacije:
pred očima zavičaj,
kuće, ovce, livade, cvijeće.
Nebom plamte vatre,
ljudi vade porcije,
pružaju ih
zamišljenom kuvaru –
kuvara nema.
Bijela neman visina
prijeti:
Vrijeme mrijeti!
Životima ćemo platiti,
nećemo se vratiti.
Tražimo slobodu,
slobodno sunce.
Na pomolu selo,
nije prividjanje,
pauza.
Tjelesa led,
obuća s mesom srasla.
Jauci do neba:
Sloboda nam treba!
Zbunjen doktor viče:
Sjeći
ruke
noge
prste
čim?
Običnu testeru,
obična kliješta,
doktor na plamen stavlja,
reže...

Bolesnik pjeva,
doktor plače,
srce se ledi.

Pjesma o slobodi
premrzlih
čuje se sve
jače i jače.

Kreševo, 1980.

NIKAD NE ZABORAVI

Crveni oblaci
rat.
Čelične cijevi
avet.
Sijači smrti
kradljivci slobode.
Gospodar novog jarma
ide,
bježi!
Kuda?
Pod zastavu novu.
Spasitelj diže ruku:
Aveti, stoj!
Ko ne želi jaram,
u moj stroj!
U boj, u boj,
aveti, stoj!
Dosta je ropstva,
teški su lanci,
lakša je smrt.
Čelična srca
protiv čeličnih cijevi.
Barut
dim
jauci
boli.
Kroz obruča sto
idu okovani,
traže izgubljenu
slobodu.
U nekom vijeku
proliće rodoljubi
krvi rijeku,
ropstvu će dići kraj.

Lanaca nema više, znaj.
Zemljo, sve si vidjela,
potvrđuj istinu:
Bila je to krvava bajka.
Ponosna vodo, pričaj
najtužniju priču;
svjedok si bila, kaži:
    Sto krvoločnika
na jednog branioca,
    prokleti bili.
Pokosiše mlado klasje,
a njihova krvava rosa
pozlati novi dan.
    Avet je cičala:
        svi ste moji!
Sa zakletvom rodu
išlo se naprijed
kroz pakao u slobodu.
Iskrena je zakletva majci,
skupa je sloboda,
iskrene su riječi
zapisane u srcu.
    Zemljo,
nikad ne zaboravi,
vječno ponavljam riječi
zapisane u nezaborav:
    Sloboda
    Sloboda
    Sloboda!

Kreševo, 10. 11. 1981.

Anto Stanić rođen je 1942. godine u C. Kameniku, Kreševo. U Fojnici završava Osnovnu školu, a Učiteljsku u Sarajevu. Službovao je u Kreševu do 1969. a potom odlazi u Njemačku gdje boravi deset godina. Ponovo se vraća u svoje Kreševo, napušta poziv prosvjetnog radnika i bavi se biznisom sa suprugom Lucom i tri sina do današnjih dana. San iz mladosti o putovanjima po kugli zemaljskoj ostvario je kroz poslovna i turistička putovanja.